Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 134 (634) ♦ Субота, 17 липня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

І, МОЖЕ, СВІТ ТОМУ Я ПОЛЮБИВ, ЩО УКРАЇНА Є У ЦЬОМУ СВІТІ!

МОЛОДА ТРАВА ПРО СЛАВУ НАМ РОЗКАЖЕ

Хто не знає свого минулого... Так, той бідний і знедолений чоловік, той не достойний свого майбутнього. Чи не тому ми так натужно, з такими великими втратами шукаємо справжні орієнтири, які виведуть нас з лабіринтів брехні, облуди, ілюзій, страху. Бо досі не знаємо, як то належить державницькій нації знати, ані своєї історії, ані отих витязів українського духу, які її, ту славну минувшину, творили.

А вільна людина завжди сягає зором туди, у піднебесся, де ширяють птиці і пливуть хмари, а не схиляє голову перед займанцем, очікуючи від нього жалюгідної милостині.

І дихає свободою високе небо, і шумлять про минулу славу молоді трави, і стоять у задумі дерев'яні вітряки, і озивається в наших душах тремка надія, що і нам, українцям, врешті усміхнеться доля. На цій мальовничій і героїчній землі. Під рідним небом, між своїми людьми. Де все дихає історією і сама історія своєю правдою повертається до нас. Лише б оту живу нитку, яка єднає нас з пройдешніми поколіннями, знову не загубити. І не повторити їхніх помилок.

Фото Михайла САЧКА.

Продиктовано в номер

«Філіпс» обіцяє нас зв'язати

Президент України Леонід Кравчук прийняв у своїй резиденції президента нідерландського концерну «Філіпс» Яна Тіммера та генерального директора фірми «Філіпс-Україна Лтд.» Павла Хансена (підприємство щойно почало працювати в Києві). В ході розмови йшлося про співробітництво всесвітньовідомого концерну з українськими підприємствами в галузі зв'язку, медицини, освітлювальної та побутової техніки.

Листа прочитали, увагу звернули

Під час консультацій у Раді Безпеки ООН увагу її членів було звернуто на лист уряду України, який глибоко стурбований постановою, ухваленою нещодавно парламентом РФ щодо Севастополя. Про це повідомив журналістам голова РБ ООН Д. Хенней (Великобританія).

За його словами, у цьому зв'язку представник Російської Федерації в ООН дав роз'яснення позиції його уряду, Президента і міністра закордонних справ, котрі виступили із заявами, в яких явно відмежувалися від постанови Верховної Ради. Сам російський представник охарактеризував постанову як декларативну. Д. Хенней повідомив: «Цю корисну заяву передано постійному представникові України в ООН». Він також висловив сподівання, що згадана заява допоможе запевнити український уряд: постанову російських парламентаріїв не слід сприймати з такою занепокоєністю.

У «чотири руки» за мир і стабільність

З проханням «сприяти боротьбі з нелегальним приїздом до Молдови прибічників тираспольських сепаратистів з числа російських консервативних проімперських сил, що дестабілізують ситуацію в республіці», звернувся до Служби безпеки України молдовський Президент Мірча Снєгур. Про це було сказано на зустрічі з керівником СБУ Євгеном Марчуком, який перебуває у Кишиневі з офіційним візитом. На думку молдовського керівника, такі спільні дії дозволять зберегти мир і стабільність у регіоні.

Грузія вичікує, абхази зміцнюють оборону

Закінчився термін дії ультиматуму, який Грузія висунула абхазьким військам, вимагаючи зняти облогу Сухумі й вивести військові формування з району поблизу села Шрома.

Абхазькі війська продовжували обстрілювати Сухумі і провели передислокацію, приготувавшись до оборони. Грузинська розвідка перехопила радіограму командування з Гудаути. В ній наказувалось військам бути напоготові, щоб відбити контрнаступ.

Проте грузинська армія поки що не розпочала активних бойових дій. Експерти відзначають, що збройні сили Тбілісі неспроможні на велику військову операцію через брак пального для бойової техніки і суперечки між польовими командирами.

Поживемо — побачимо

Позицію Вірменії стосовно договору про економічний союз, підписаного Росією, Україною та Білоруссю, поки ще не визначено. Як заявив прес-секретар Президента Вірменії, текст договору поки що вивчають офіційні особи Вірменії. На думку прес-секретаря, остаточну позицію Єревана буде вироблено наступного тижня. Було текож підкреслено, що Вірменія завжди виступала за створення серйозних економічних механізмів у рамках СНД.

На майдані буде церква

Сьогодні в Києві поблизу Львівської площі глава Української греко-католицької церкви кардинал Мирослав Іван Любачівський освятить місце, де буде споруджено патріарший собор Української греко-католицької церкви. В програмі урочистостей також літургія на Володимирській гірці, святкові концерти, зустрічі Блаженнійшого з віруючими УГКЦ.

Іконопис — жанр особливий

За багато століть склалися його канони й традиції. І небагатьом майстрам пензля сповна вдавалося поєднати цю канонічність із сучасними зображувальними засобами, відбиттям власного світогляду.

Усі ці риси притаманні роботам київської художниці Валентини Бирюкович. Почавши як реставратор ікон, вона, досконало вивчивши техніку різних іконописних шкіл, стала й сама з успіхом працювати у цьому жанрі.

Її роботи здобули схвалення як мистецької громадськості, так і представників православної церкви.

Нині у Києві, у Будинку художника, відкрита виставка ікон Валентини Бирюкович.

В. Бирюкович. Ікона «Свята Діва».

Севастополь, 16 липня. Напередодні народного віча

Севастополь живе спокійним, розміреним життям. І коли я спитав кілька десятків городян, жоден з них не сказав, що прийде сьогодні на народне віче, де, як запевняє голова севастопольського комітету Фронту національного порятунку народний депутат Республіки Крим Олександр Круглов, «збереться весь Севастополь».

На народному віче, що розпочнеться 16 липня о 18 годині, буде створено малу міську російську раду Севастополя, яку очолить сам Круглов.

Виступаючи сьогодні по севастопольському радіо, Круглов заявив: «Севастопольці, готуйтеся дати відсіч, якщо українці щось розв'яжуть». А 16 липня, вранці, пролунало екстрене звернення кореспондентки місцевого радіо Любові Негуляєвої: «Як нам стало відомо, мітинг, що планується сьогодні на площі Нахімова, не санкціонований властями, не дозволений, не законний. Севастопольці, пам'ятайте про свою громадянську відповідальність і прислухайтеся до здорового глузду цих слів». Проте Круглов переконаний, що «логіка подій зараз така, що коли супротивні сторони не усвідомлять права другої сторони переконливішими, аргументованішими, обгрунтованішими, то ми й тут у Севастополі можемо опинитися в становищі, коли сторони зчепляться зі зброєю в руках».

Розмовляючи з вашим кореспондентом, Круглов сказав, що «на захист російського Севастополя в разі необхідності підніметься весь Чорноморський флот, до того ж будуть введені й спеціальні підрозділи російських збройних сил».

Голова Севастопольської міськради Володимир Семенов вважає, що необхідно знайти якусь форму подвійного підпорядкування Севастополя і ЧФ Росії і Україні, що «цим якраз і буде піднято планку статусу міста».

За словами О. Круглова, на народне віче запросили депутатів Верховної Ради РФ Астаф'єва, Константинова, Бабуріна, Ребрикова та багатьох інших, а також голову Спілки офіцерів РФ Терехова, козацьких отаманів Терека, Кубані та Дону. Проте начальник Севастопольського міськуправління міліції Віват Бєлобородов, виконуючи вказівки Києва, на жодного з них не підписав документів про дозвіл в'їзду до міста. Круглов повідомив, що переконаний: вони «добиратимуться об'їзними шляхами».

Коли підписувався цей номер до друку, на площі Нахімова почали збиратися люди. Про народне віче ми розповімо в наступному номері газети.

Олександр ПІЛАТ.

ІНТЕРВ'Ю ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ УКРАЇНСЬКОМУ ТЕЛЕБАЧЕННЮ

«Я не проти референдуму про довір'я або недовір'я Президентові і Верховній Раді. Однак треба враховувати ту обставину, що це буде дорадче консультативне опитування, а не референдум як такий. Тому я направив у Верховну Раду відповідну записку, в якій попросив парламентаріїв прийняти таку постанову, яка б відповідала Конституції України і Закону про референдум», — заявив 15 липня Леонід Кравчук в інтерв'ю Українському телебаченню.

Президент України нагадав про те, що саме він на пленарному засіданні Верховної Ради України вніс пропозицію про проведення референдуму, в ході якого народ висловив би свою думку про ставлення до глави Української держави і до парламенту. На думку Леоніда Кравчука, на референдум необхідно винести також питання, що стосуються будівництва, соціально-економічної політики, всього комплексу головних проблем становлення незалежної держави.

Значну увагу в інтерв'ю було приділено проблемам, пов'язаним з боротьбою із злочинністю, особливо організованою. Президент повідомив, що створено координаційну раду по боротьбі з організованою злочинністю. Уже відбулося перше її засідання, на якому розглянуто питання боротьби з найбільш поширеними правопорушеннями — хуліганством, крадіжками, розбоєм. На думку Президента, це далеко не повний перелік негативних явищ, які необхідно в першу чергу викоренити з нашого життя, бо з ними найчастіше стикаються люди. Більш масштабна робота має проводитись по боротьбі з корупцією, злочинами в економічній, банківсько-фінансовій, зовнішньоекономічній сферах, у яких часто вплутані посадові особи.

Для ефективного здійснення цих завдань, відзначив Леонід Кравчук, вирішено максимально об'єднати всі правоохоронні органи. Інакше кажучи, створюється широкомасштабний фронт боротьби зі злочинністю. Уся територія країни поділена на спеціальні регіони, де здійснюватиметься посилене патрулювання. В тому числі і кінне. Зокрема, такі загони вже діють в Донецьку, Рівному, Луцьку, інших містах. Окремо в них виділено місця відпочинку, ринки, готелі, на які буде звернено підвищену увагу. Боротьба попереду не на жарт. Тому Міністерству оборони дано вказівку передати частину свого озброєння органам внутрішніх справ. Перша партія з 9 тисяч пістолетів вже надійшла в їх розпорядження.

Постійно проводитимуться профілактичні операції під назвою «квартира», «автомобіль», «гастролер», «мак». У ході деяких з них вже розкрито немало тяжких злочинів.

Звичайно, що це тільки початок діяльності. Головна робота — попереду.

Віктор ДЕМИДЕНКО,
кор. Укрінформу.

Актуально

ЗУСТРІЛИСЯ ПОСОЛ ЗІ СПІКЕРОМ

Учора, 16 липня, посол України в РФ народний депутат Володимир Крижанівський за дорученням керівництва нашої країни зустрівся з головою парламенту Росії Русланом Хасбулатовим. Російській стороні було передано тексти постанови ВР України, постанови Президії ВР Криму і заяви Президента Л. Кравчука у зв'язку з відомим рішенням Верховної Ради РФ «Про статус Севастополя».

«Ми ще раз звернули увагу Р. Хасбулатова на те, що рішення російського парламенту щодо Севастополя суперечить нормам міжнародного права і не має для України ніяких юридичних наслідків», — повідомив В. Крижанівський кореспондентові «Голосу України».

Р. Хасбулатов відзначив, що постанова (і минулорічна, і нинішня) має декларативний характер. Необхідні грунтовні переговори з цих проблем. Зокрема, з його точки зору, добродійною може бути ідея доручити Чорноморському флотові формувати ВМС України. Є необхідність і в укладанні домовленостей про оренду баз у Севастополі.

Вл. інф.

Москва.

З НАГОДИ ДНЯ МЕТАЛУРГА

Указом Президента України від 16 липня 1993 року з нагоди Дня металурга присвоєно почесні звання України групі працівників металургійної промисловості за значний особистий внесок у підвищення ефективності металургійного виробництва, досягнення високих показників у випуску якісної металопродукції.

Удостоєні почесних звань — досвідчені, кваліфіковані працівники. Працюючи в складних економічних умовах, вони впроваджують прогресивні методи господарювання, здійснюють реконструкцію та модернізацію технологічного устаткування, освоюють нові види металопродукції. Багато роблять для підвищення ефективності виробництва, забезпечення конкурентоспроможності промислової продукції, раціонально використовують сировинні та енергетичні ресурси, показують стабільні результати у праці.

ЧОРНЕ МОРЕ ВСІМ ВСМІХНЕТЬСЯ, ЯКЩО ЖИТИМЕМО ПО-СУСІДСЬКИ

Завершився візит в Україну міністра національної оборони Турецької Республіки Невзата Айяза, під час якого відбулися його переговори з міністром оборони України генерал-полковником Костянтином Морозовим, було підписано Меморандум про взаєморозуміння та закладено правову базу для співробітництва у військовій галузі. Турецького гостя прийняв також Президент України Л. Кравчук. Під час розмови з керівником військового відомства Туреччини він наголосив, що візит Н. Айяза в Україну, прийняті документи сприятимуть поліпшенню відносин між державами-сусідами, зміцненню безпеки в Чорноморському регіоні.

ПЕРША «ВЕРЕСНЕВА ЛАСТІВКА» В КРИМУ

З нового навчального року в кримській столиці відчинить двері перша україномовна школа-ліцей. Цей унікальний як для південного району України навчальний заклад працюватиме поки що на базі сімферопольської середньої школи № 21. Крім загальноосвітніх дисциплін, учні студіюватимуть історію мистецтв, релігієзнавство, політологію тощо.

Життя Рад

«ХОЛОСТІ» ВИБОРИ

Нещодавно з другої спроби був обраний депутатом до Чернівецької міськради по виборчому округу № 8 висуванець ділових кіл, голова спілки підприємців Буковини, банкір, кандидат фізико-математичних наук Ігор Іванів.

Перша спроба виявилася невдалою, тому що вибори були призначені на передвеликодню суботу, коли люди готувалися до Пасхи, і, ясна річ, поспішали до церкви, а не до виборчих урн. Це ще раз наводить на думку, що, встановлюючи строки голосування, відповідальним особам не завадило б заглядати в календар. Тоді таких накладок можна було б уникнути.

Ігор Іванів сприйняв цей казус не як власну поразку, а як наслідок невивірених дій виборчої комісії. Тому згодом вирішив балотуватися вдруге по цьому ж округу.

Переможця привітали друзі, симпатики, довірені особи. Навіть автор цих рядків поспішив надрукувати інформацію про згадану подію в «Голосі України». Однак через кілька днів Іваніву ніби вилили за комір цебер студеної води. Ігор одержав шокуючий висновок міської виборчої комісії, в якому сповіщалося, що вибори в окрузі, де він балотувався, визнані недійсними, оскільки тут мало місце порушення статті 54-ої Закону України «Про вибори депутатів місцевих Рад народних депутатів».

Опротестувала результати голосування обласна організація Демократичної партії України у відповідь на те, що її кандидат у суперництві з Іванівим потерпів фіаско.

Голова міської виборчої комісії Тадислав Шептинський сказав з цього приводу:

— Претензії позивачів справедливі. Іванів не мав права повторно висуватися по цьому округу, оскільки він першого разу не набрав необхідної кількості голосів.

— Чому ж комісія допустила кандидата до повторного балотування?

— В цьому є і мій недогляд. Під час реєстрації не звернув уваги на те, як трактується законом такий випадок. Але потім проконсультувався з юристами, фахівцями Верховної Ради і вони мене переконали, що вибори слід вважати недійсними.

Неординарна ситуація. Через чужий недогляд постраждала невинна особа, яка хотіла прислужитися людям. На прес-конференції, влаштованій після цього прецеденту, Ігор Іванів заявив:

— Хоча мене позбавили законного депутатського мандата, я не відмовляюся від обіцянок, даних виборцям. Як підприємець маю матеріальні можливості, щоб підтримати малоімущих, потурбуватися про благоустрій території округу. І я це виконаю неодмінно.

У програші залишилися й виборці. Під сумнів поставлено волевиявлення сотень людей. Неважко передбачити, якими будуть на цьому окрузі наступні вибори. Не кажу вже про марно пущені на вітер чималі кошти.

Виборча комісія виправдовується, мовляв, недосконалий у нас закон, тому й виникають такі прецеденти. Але головна причина конфлікту не в цьому. Його передусім породила некомпетентність.

Василь БАБУХ,
власний кореспондент
«Голосу України».

Чернівці.

ЕКСТРЕМІСТСЬКА ЧАСТИНА РОСІЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ХОЧЕ ПОСВАРИТИ ДВА НАРОДИ

Постанова Верховної Ради Російської Федерації «Про статус міста Севастополя» не має юридичної сили, оскільки вона вочевидь суперечить раніше прийнятим законам Союзу РСР, Української РСР і України, законам Російської Федерації, договорам, ухваленим між Україною і Російською Федерацією, а також низці міжнародно-правових документів, — такого висновку дійшла Академія правових наук, проаналізувавши цю постанову.

З політичної і правової точки зору рішення Верховної Ради Російської Федерації є втручанням у внутрішні справи України, відкритим зазіханням на її територіальну цілісність, спробою посварити між собою два великих народи — російський і український, створити загрозу воєнного конфлікту між двома великими європейськими державами.

Таким чином Академія правових наук України розглядає вказаний документ як продукт підбурювальної діяльності найбільш екстремістської частини російського парламенту і приєднується до тих державних і суспільних структур України і Росії, які засудили прийняття цієї правової постанови Верховною Радою Російської Федерації.

Одностороннім актом Російської держави, який суперечить основним принципам міжнародного права і спрямований на односторонню зміну правового статусу м. Севастополя та фактичне відторгнення його від України, назвали постанову Верховної Ради Російської Федерації від 9 липня ц. р. щодо правового статусу міста Севастополя й експерти з Інституту держави і права АН України.

Вони вказують, що згідно з міжнародним правом кожна суверенна держава зобов'язана поважати незалежність будь-якої держави, включаючи її територіальну цілісність. Отже, акти державних органів однієї країни не можуть бути визнані чинними на території іншої держави і не мають будь-яких правових наслідків.

Експерти інституту також нагадують, що під час останнього референдуму у Криму населення півострова чітко виявило свою волю: 93 відсотки кримчан висловилися за перебування всього Криму в складі України.

Можна і потрібно вести переговори між двома державами з приводу комплексу проблем, пов'язаних з Чорноморським флотом, але це робиться на визнаних міжнародним правом засадах.

ЗАЯВА СПІЛКИ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

Рішення Верховної Ради Російської Федерації про статус Севастополя не має правових підстав, суперечить міжнародним актам і є прямим втручанням у справи суверенної держави України.

Приймаючи таке рішення, яке суперечить домовленостям Президентів Росії та України щодо Чорноморського флоту, в період розпочатого процесу нормалізації відносин між нашими країнами, нехтуючи законами та нормами етики, прийнятими у цивілізованому світі, російські депутати продемонстрували свою деструктивну, імперську політику, наслідки якої можуть негативно вплинути на долю двох братніх народів.

Спілка адвокатів України звертається до Президента Росії Б. Єльцина, народних депутатів, до всіх росіян: помилкове рішення Верховної Ради має бути скасоване. Нашим народам потрібні мир і злагода!

Віктор МЕДВЕДЧУК,
президент Спілки адвокатів, заслужений юрист України.

Проект

ДОГОВІР

У рамках Співдружності Незалежних Держав ведеться інтенсивна робота по нормалізації економічних зв'язків між країнами-учасницями. На сьогоднішній день підготовлено проект відповідного договору. Робота над ним триває, але, зважаючи на великий інтерес, що проявляється громадянами України до цього документа, публікуємо його текст.

ПРО СТВОРЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО СОЮЗУ (СПІВТОВАРИСТВА)*

Держави — учасниці цього Договору, які іменуються надалі Договірні Сторони,

грунтуючись на історичній спільності своїх народів і усвідомлюючи важливість розширення і поглиблення всебічних і взаємовигідних економічних відносин,

поважаючи суверенітет кожної держави і підтверджуючи свою відданість цілям і принципам установчих документів про створення Співдружності Незалежних Держав,

прагнучи забезпечити сприятливі умови для динамічного і гармонійного розвитку економік і проведення економічних реформ в інтересах підвищення життєвого рівня населення своїх держав,

усвідомлюючи об'єктивну необхідність формування і розвитку спільного економічного простору, який грунтується на вільному переміщенні товарів, послуг, робочої сили і капіталів, а також зміцнення прямих зв'язків господарюючих суб'єктів Договірних Сторін,

розуміючи важливість технологічних взаємозв'язків високоінтегрованих науково-технічних і виробничих потенціалів держав,

прагнучи створити умови для органічного включення своїх економік у світове господарство,

(підкреслюючи рівність всіх держав — правонаступниць колишнього СРСР і необхідність якнайшвидшого вирішення проблем, пов'язаних з правонаступництвом щодо власності колишнього СРСР для розвитку і поглиблення економічного співробітництва)**,

керуючись загальновизнаними нормами міжнародного права, домовились про створення Економічного союзу.

Глава I.

ЦІЛІ І ПРИНЦИПИ ЕКОНОМІЧНОГО СОЮЗУ

Стаття 1

Економічний союз створюється на основі добровільності участі, поважання суверенітету, територіальної цілісності, рівності прав, а також взаємної відповідальності Договірних Сторін за реалізацію положень цього Договору.

У своїй діяльності Договірні Сторони в рамках економічного Союзу керуються такими міжнародно-правовими принципами:

невтручання у справи одне одного, поважання прав і основних свобод людини;

мирного розв'язання спорів і незастосування будь-яких видів економічного тиску у відносинах одне з одним;

відповідальності за взяті зобов'язання;

виключення будь-якої дискримінації за національною та іншими ознаками щодо юридичних і фізичних осіб Договірних Сторін;

проведення взаємних консультацій з метою координації позицій і вжиття заходів у разі здійснення економічної агресії з боку держави або кількох держав, які не беруть участі у цьому Договорі, щодо будь-якої з Договірних Сторін.

Стаття 2

Цілями Економічного союзу є:

формування умов стабільного розвитку економік Договірних Сторін в інтересах підвищення життєвого рівня їх населення;

поетапне створення спільного економічного простору на базі ринкових відносин;

створення рівних можливостей і гарантій для всіх господарюючих суб'єктів;

спільне здійснення економічних проектів, які становлять спільний інтерес;

розв'язання спільними зусиллями екологічних проблем, а також ліквідація наслідків стихійного лиха і катастроф.

Стаття 3

Економічний союз передбачає:

вільне переміщення товарів, послуг, капіталів і робочої сили;

узгоджену грошово-кредитну, бюджетну, податкову, цінову, зовнішньоекономічну, митну і валютну політику;

гармонізоване господарське законодавство Договірних Сторін;

наявність спільної статистичної бази.

Стаття 4

Договірні Сторони погодились, що Економічний союз створюватиметься поетапним поглибленням інтеграції, координації дій у здійсненні економічних реформ через:

міждержавну (багатосторонню) асоціацію вільної торгівлі;

митний союз;

спільний ринок товарів, послуг, капіталів і робочої сили;

валютний (грошовий) союз.

Для кожної форми інтеграції передбачається комплекс взаємозв'язаних заходів, які мають бути вжиті і здійснені відповідно до окремих угод.

Глава II.

ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Стаття 5

Відповідно до статті 4 цього Договору з метою створення міждержавної асоціації вільної торгівлі Договірні Сторони погодились у своїх взаємовідносинах на:

послідовне зниження і скасування мита, податків і зборів, а також кількісних та всіх інших рівнозначних їм за своєю послідовністю обмежень;

гармонізацію митного законодавства, механізмів тарифного і нетарифного регулювання;

спрощення митних процедур;

уніфікацію форм митної документації для ведення митної статистики;

поетапне зближення тарифів на перевезення вантажів і пасажирів, транзитних тарифів при додержанні принципу свободи транзиту;

недопущення несанкціонованого реекспорту в треті країни.

Стаття 6

При створенні митного союзу Договірні Сторони поряд з повним скасуванням тарифного і нетарифного регулювання переміщення товарів, робіт і послуг погодились на:

встановлення спільного митного тарифу у відносинах з державами, які не беруть участі у цьому Договорі;

координацію зовнішньоторговельної політики щодо держав, які не беруть участі у цьому Договорі.

Стаття 7

При переході до спільного ринку Договірні Сторони:

створять необхідні правові, економічні та організаційні умови для вільного переміщення капіталів і робочої сили;

створять умови для добросовісної конкуренції, включаючи розробку антимонопольного регулювання;

проводитимуть узгоджену політику в галузі розвитку транспорту і комунікацій, спрямовану на здійснення ефективних перевезень вантажів і пасажирів; забезпечать рівні економічні умови для взаємного інвестування капіталів у розвиток економік і створять дієвий механізм захисту прав та інтересів інвесторів.

Стаття 8

У взаємній торгівлі застосовуватимуться вільні (договірні) ціни, які складаються з урахуванням інтеграції внутрішніх ринків Договірних Сторін. Договірні Сторони зобов'язуються не застосовувати цінову дискримінацію щодо їх господарюючих суб'єктів незалежно від національно-державної належності.

Стаття 9

Договірні Сторони не здійснюватимуть без взаємного узгодження односторонні дії неекономічного характеру з метою обмеження доступу на свої ринки.

Глава III.

ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ІНВЕСТИЦІЇ

Стаття 10

Договірні Сторони забезпечать національний правовий режим для діяльності господарюючих суб'єктів-резидентів держав — учасниць цього Договору на своїх територіях.

Стаття 11

Договірні Сторони сприяють розвиткові прямих економічних зв'язків між господарюючими суб'єктами и, створюють сприятливі умови для зміцнення виробничої кооперації.

Стаття 12

Договірні Сторони сприяють створенню спільних підприємств, транснаціональних виробничих об'єднань, мережі комерційних і фінансово-кредитних установ і організацій.

Стаття 13

Договірні Сторони координують свою інвестиційну політику, включаючи залучення іноземних інвестицій і кредитів у галузях, що становлять взаємний інтерес, здійснюють спільні капіталовкладення, в тому числі і на компенсаційній основі.

Глава IV.

ГРОШОВО-КРЕДИТНІ, ФІНАНСОВІ І ВАЛЮТНІ ВІДНОСИНИ

Стаття 14

Договірні Сторони узгоджують політику в галузі грошово-кредитних, валютних і фінансових відносин.

Стаття 15

На етапі функціонування міждержавної асоціації вільної торгівлі Договірні Сторони використовують у своїх валютно-кредитних і фінансових відносинах:

мультивалютну систему, яка охоплює національні валюти, що функціонують в окремих державах;

систему, основану на рублі Російської Федерації.

На етапі формування валютного союзу забезпечується перехід у взаємних розрахунках моновалютної системи, основаної на спільній (резервній) валюті, в основі якої лежать найбільш вживані і стабільні валюти.

Стаття 16

Формування валютно-грошової системи, яка базується на використанні національних валют, здійснюватиметься поетапно через створення Платіжного союзу, основаного на принципах:

взаємного визнання національних валют і здійснення їх офіційних котирувань;

здійснення платежів у національних валютах з використанням багатостороннього клірингу через міждержавний банк та інші розрахункові центри;

запровадження механізму узгодженого взаємного кредитування дефіцитів платіжних балансів;

досягнення взаємної конвертованості національних валют по поточних операціях.

В міру поглиблення інтеграційних процесів Платіжний союз буде трансформований у Об'єднану валютну систему, яка передбачає:

застосування плаваючих курсів валют і узгодження меж їх взаємних коливань; введення банківського механізму підтримання коливань курсів валют; досягнень повної конвертованості національних валют.

Стаття 17

Держави, які увійшли в єдину рублеву зону, основану на використанні рубля Російської Федерації як законного платіжного засобу, виходять з наступного:

надалі до початку діяльності Міждержавного банку як емісійного інституту держав, що використовують рубель як національну валюту, повноваження Центральних (національних) банків по здійсненню кредитної і готівкової грошової емісії делегуються Центральному банку Російської Федерації. Центральні (національні) банки цих держав зобов'язуються узгоджувати свою кредитну емісію з Центральним банком Російської Федерації;

взаємовідносини між центральними (національними) банками регулюються спеціальною міжбанківською угодою;

знімаються обмеження на застосування рубля в міждержавних розрахунках держав, які використовують рубель Російської Федерації;

(незбалансованість розрахунків між державами не розглядається як взаємна заборгованість, що підлягає врегулюванню)*.

Стаття 18

Держави єдиної рублевої зони зобов'язуються узгоджувати загальні принципи проведення грошово-кредитної політики:

обсяги сукупної грошової маси на своїх територіях у взаємопов'язанні з очікуваним індексом цін;

нормативи обов'язкових резервних вимог до комерційних банків, які діють на територіях Договірних Сторін;

граничний розмір кредитів урядові і місцевим органам влади, комерційним банкам Договірних Сторін;

рівень дисконтної процентної ставки по позичках, які надаються центральними (національними) банками комерційним банкам;

правила розрахунків між господарюючими суб'єктами, а також комерційними банками, включаючи правила відкриття рахунків банком і господарюючим суб'єктом — нерезидентом третіх країн;

порядок регулювання діяльності комерційних банків;

регулярно надають одне одному баланси центральних (національних) банків і банківської системи в цілому, а також іншу необхідну для зазначених цілей інформацію.

Ці держави застосовують узгоджений курс рубля щодо вільно конвертованих валют і грошових одиниць третіх держав, включаючи учасників Економічного союзу, які використовують національну валюту.

Стаття 19

Договірні Сторони, які входять в єдину рублеву зону, проводять узгоджену бюджетну політику, яка передбачає:

обмеження меж дефіцитів консолідованих бюджетів на погодженому рівні щодо валового національного продукту;

способи фінансування дефіцитів бюджетів держав;

види, умови і порядок формування позабюджетних фондів;

межі приросту розмірів внутрішнього боргу на емісійній основі.

Договірні Сторони зобов'язуються здійснювати скоординовані заходи, спрямовані на послідовне скорочення дефіцитів консолідованих бюджетів і позабюджетних фондів.

Договірні Сторони, які допустили перевищення узгодженого дефіциту їхніх консолідованих бюджетів, зобов'язані протягом обумовленого строку реалізувати заходи щодо його нормалізації.

Стаття 20

Договірні Сторони проводять послідовну гармонізацію податкових систем. Вони уніфікують види основних податків, а також законодавчі положення про порядок стягнення подат-

(Закінчення на 4-й стор.).

* Пропозиція делегацій Республіки Молдова, Республіки Узбекистан, України.
** Пропозиція України.

* Пропозиція України, підтримана всіма експертами, крім Російської Федерації.

ДОГОВІР ПРО СТВОРЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО СОЮЗУ (СПІВТОВАРИСТВА)

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

ків (суб'єкти і об'єкти оподаткування) і про застосування ставок податків.

Гармонізація податкових систем Договірних Сторін здійснюється шляхом укладення окремої угоди про податкову політику, яка здійснюється в рамках Економічного союзу, а також на основі єдності методології обліку затрат на виробництво.

Глава V.

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Стаття 21

Договірні Сторони забезпечують безвізовий режим переміщення їх громадян у межах території Економічного союзу.

Стаття 22

Договірні Сторони визнають за необхідне узгодження їх політик в галузі трудових відносин з урахуванням положень конвенцій і рекомендацій Міжнародної організації праці; регулювання доходів населення на основі стану виробництва і споживчого ринку, необхідності підтримання рівня життя непрацездатних і малозабезпечених громадян.

Стаття 23

Договірні Сторони не допускають дискримінації громадян за національною або будь-якою іншою ознакою в питаннях надання робочих місць, оплати праці, забезпечення інших умов роботи, надання соціальних гарантій.

Стаття 24

Договірні Сторони взаємно визнають документи про освіту і кваліфікацію працівників інших Договірних Сторін без додаткового їх підтвердження, якщо цього не вимагають умови і характер роботи.

Стаття 25

Договірні Сторони проводять скоординовану політику в галузі умов і охорони праці з урахуванням загальноприйнятих міжнародних правил, вироблення спільних вимог до норм і правил по охороні праці, здійснення державного нагляду і експертизи умов праці.

Стаття 26

Договірні Сторони укладуть спеціальні угоди, які регулюють міграцію робочої сили і взаємні зобов'язання в галузі соціального страхування, пенсійного забезпечення громадян та з інших питань, які потребують такого узгодження державами, що входять в Економічний союз.

Глава VI.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Стаття 27

Економічні відносини між Договірними Сторонами і їх господарюючими суб'єктами регулюються цим Договором, двосторонніми і багатосторонніми угодами, нормами міжнародного права і національним законодавством. В разі, якщо цим Договором встановлено інші норми і правила, ніж передбачені національним законодавством, застосовуються правила і норми міжнародного права і цього Договору.

Стаття 28

Договірні Сторони, визнаючи необхідність досягнення однакового регулювання економічних відносин погодилися привести національне законодавство у відповідність з нормами цього Договору і міжнародного права.

З цією метою Сторони домовились:

розробити модельні акти, які регулюють господарські взаємовідносини;

проводити роботу по координації і зближенню національного законодавства на основі модельних проектів і норм міжнародного права з метою усунення суперечностей у них;

узгоджувати прийняття національних законодавчих актів з економічних питань;

проводити попередню експертизу проектів нормативних актів, яка забезпечує відповідність цих актів нормам міжнародного права, цьому Договору, двостороннім і багатостороннім угодам.

Глава VII.

ІНСТИТУТИ (ОРГАНИ) ЕКОНОМІЧНОГО СОЮЗУ

Стаття 29

Для забезпечення діяльності Економічного союзу Договірні Сторони використовують існуючі і створюють нові спільні виконавчі і координаційні інститути.

Стаття 30

Порядок формування, функціонування і фінансування інститутів Економічного союзу, координації їх діяльності з діяльністю економічних органів Співдружності Незалежних Держав регламентуються окремими угодами.

Глава VIII.

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 31

Членство в Економічному союзі тягне прийняття повного обсягу зобов'язань і здобуття всіх прав, передбачених цим Договором, і не є перешкодою у здійсненні економічних зв'язків з державами, що не входять до нього, а також економічними угрупованнями і товариствами, якщо це не суперечить інтересам Економічного союзу.

Договірні Сторони несуть взаємну відповідальність за виконання цього Договору, утримуються від будь-яких кроків, що ставлять під загрозу його виконання.

Стаття 32

Державі, яка виявила готовність взяти на себе тільки частину зобов'язань щодо цього Договору, за згодою членів Економічного союзу може бути надано статус асоційованого члена, умови приєднання держав до Економічного союзу на правах асоційованого члена визначають члени Економічного союзу.

Стаття 33

Договірні Сторони зобов'язуються вирішувати спірні питання, пов'язані з тлумаченням і виконанням цього Договору, шляхом переговорів або шляхом звернень до Економічного Суду Співдружності Незалежних Держав. Якщо Економічний Суд визнає, що будь-яка держава — член Економічного союзу не виконала одного із зобов'язань, яке покладається на неї цим Договором, ця держава зобов'язана вжити заходів, пов'язаних з виконанням рішення Економічного Суду.

Договірні Сторони розроблять і укладуть спеціальну угоду про порядок розгляду спірних питань, пов'язаних з господарськими відносинами суб'єктів держав — членів Економічного союзу, а також про систему невиконання взятих зобов'язань.

При неможливості врегулювати спірні питання шляхом переговорів або через Економічний Суд Співдружності Незалежних Держав Договірні Сторони погодились вирішувати їх в інших міжнародних судових органах відповідно до їх правил і процедур.

Стаття 34

Застереження до цього Договору не допускаються.

Стаття 35

Договір укладається строком на 10 років і автоматично продовжуватиметься на наступні п'ятирічні періоди, якщо жодна з Договірних Сторін не заявить про припинення своєї участі в ньому.

Кожна Договірна Сторона може заявити про вихід з цього Договору, повідомивши про це інші Договірні Сторони не менш ніж за 12 місяців. Процедура виходу обумовлюється спеціальною угодою.

Стаття 36

Цей Договір підлягає ратифікації Сторонами, які підписали його, відповідно до їх конституційної процедури.

Цей Договір відкритий для приєднання будь-якої держави, яка визнає його положення при згоді учасників Договору.

Цей Договір набирає чинності після здачі державі-депозитарію на зберігання третьої ратифікаційної грамоти.

Щодо кожної держави, яка ратифікує Договір або приєднається до нього після здачі державі-депозитарію третьої ратифікаційної грамоти або акта про приєднання, Договір вступить в силу на тридцятий день після здачі цією державою своєї ратифікаційної грамоти або акта про приєднання.

Державою-депозитарієм цього Договору є Республіка Білорусь.

Здійснено в місті 1993 року в одному автентичному примірнику російською мовою. Автентичний примірник зберігається в Архіві Уряду Республіки Білорусь, який направить державам, що підписали цей Договір, його завірену копію.

«Саркофаг»

ЯДЕРНА «МАТРЬОШКА» ПОТОВСТІШАЄ

Журі міжнародного конкурсу проектів та технічних вирішень щодо перетворення об'єкта «Укриття» в екологічно безпечну систему оголосило підсумки цього чотирнадцятимісячного змагання. Серед 394 пропозицій, поданих представниками НДІ, виробничих колективів, фірм, окремими фахівцями України, Білорусі, Росії, Англії, Франції та Німеччини, не знайшлося жодного, що відповів би всім вимогам конкурсу. Тому першу премію вирішено не присуджувати.

Коли 92 фахівці з різних країн зробили понад сто тисяч експертних оцінок, вони виокремили 19 проектів. Серед них за рейтингом досконалості лідирував проект «Райдуга», запропонований французькою фірмою «Сосьєте Женераль пур ле Текнік Нувель» (СЖН), товариством БУІГ та МНТЦ «Укриття». Після відкритого триденного обговорення коло претендентів на перемогу звузилося до шести учасників. А журі вже не зважало на попередній рейтинг.

Таємним голосуванням кращим визнано проект «Резолюсьон» консорціуму «Кампенон Бернард СЖЕ», до якого входять Київський політехнічний інститут, об'єднання «Укрбуд», «Укрмонтажспецбуд», низка фірм і компаній Франції, Німеччини та Великобританії. Авторам цього проекту і вручено другу премію — десять тисяч доларів США. Та вони передали її Мінчорнобилю для використання на потреби дітей, постраждалих від чорнобильської катастрофи.

Автори ще п'яти проектів одержали заохочувальні премії по п'ять тисяч доларів. Це — проект німецької фірми «Гохтіф», згаданий уже проект «Райдуга», проект Британського консорціуму й українського центру «КОРО», російський проект «Моноліт» та українсько - російський «Плутон».

За задумом консорціуму «Кампенон Бернард СЖЕ», передбачено спорудження нового «саркофага», всередині якого буде розташовано завод для розбирання нутрощів зруйнованого енергоблока. Запропоновано оригінальні технічні вирішення, про які, як і про саму ідею проекту, можна було дізнатися ще півроку тому, коли автори влаштували його відкриту презентацію (див. «ГУ» від 10.12.1992 р.). Через це, до речі, запевнення оргкомітету конкурсу щодо цілковитої анонімності проектів під час їх експертизи сприймаються із істину лише за певної поблажливості...

Для зведення за проектом «Резолюсьон» другого «Укриття» потрібно близько 300 мільйонів доларів, для повної реалізації проекту, як гадають, — мільярди.

Втім, перемога в конкурсі ще не гарантує, що в Чорнобилі здійснюватимуть саме цей проект. І не тільки тому, що члени журі генеральний директор ВО «Чорнобильська АЕС» М. Сорокін та начальник управління з Держкоматому О. Смишляєв до висновків журі додали свої особисті, вважаючи, що варіант «Резолюсьон» не відповідає дуже важливим вимогам, які оргкомітет поставив перед усіма проектами. По-перше, він не дає можливості в подальшому експлуатувати енергоблоки ЧАЕС, що діють; по-друге, «Укриття-2» через лабіринтові щілини в стінах не підлягає дезактивації.

Остаточно, що і як треба робити з «саркофагом», можна буде визначити лише після пошуків найкращого поєднання технічних ідей з економічними можливостями. Для цього оргкомітет конкурсу з допомогою уряду України в вересні збирається оголосити міжнародний тендер на розробку техніко-економічного обгрунтування і право бути генпідрядником робіт на «саркофазі». Проведення тендеру — умова Європейського банку реконструкції і розвитку, який не збирається залишатись осторонь фінансування цієї справи. Призери конкурсу, що закінчився, будуть серед «фіналістів» тендеру.

Отже, конкретного проекту, виконавця робіт і джерел фінансування поки що не визначено. А найголовнішим результатом конкурсу є, мабуть, розроблена оргкомітетом і журі концепція подальшого поводження з колишнім блоком, якої мають дотримувати учасники тендеру.

Віднині, зокрема, вирішено, що на «саркофаг», який добре намулив очі всьому світові, буде «вдягнуто» ще одну оболонку, чи то «укриття».

Починаючи з оболонки ядерного палива, це буде чи не п'яте «нашарування». Відомо, що досить було б і трьох. Але надійних, і з самого початку. Та їх не було. Тож і розростається ця ядерна «матрьошка»...

Олексій БРЕУС.

У світ!

Нова газета

«Шулявка» — таку назву має нова газета Жовтневого району столиці України, перший номер якої нещодавно вийшов у світ. Засновники — міжнародний рекламно-інформаційний тижневик «Посредник», держадміністрація і Рада народних депутатів Жовтневого району Києва.

У першому номері «Шулявки» друкуються цікаві історичні матеріали, інформація про останні події у районі та коментар до них, юридичні довідки та багато іншого. Редакція газети планує оперативно інформувати про діяльність держадміністрації району і міста, районної Ради народних депутатів, знайомити читачів з указами та постановами, розповідати про підприємства району. Докладно буде розповідатися про проблеми району, медицини, торгівлі, комунального господарства, будівництва тощо.

Газета приймає безкоштовні об'яви від громадян, а рекламу від підприємств та організацій за пільговими розцінками.

Дмитро КОМАРЕНКО.
Київ.

Сенсація

Розкручує колесо метан

Біля витоків ріки Кальміус, недалеко від села Яківлівка, що в Ясинуватському районі, є незвичайна навіть для вугледобувної промисловості Донбасу свердловина. Саме тут вперше у вітчизняній практиці, дегазуючи пласти вугілля, збирають метан, що після використовується як паливо для автотранспорту.

Проблемою утилізації вибухонебезпечного газу у ВО «Донецьквугілля» розпочали займатися ще декілька років тому. Примусило саме життя, адже метан — першопричина вибухів і пожеж у шахтних лавах та вибоях, що несуть за собою горе і смерть... З метаном боролися, як могли: викидали небезпечний газ із шахт в атмосферу, щороку — 20 і більше мільярдів кубометрів у повітря.

— Роботи по використанню метану, як моторного палива, ми розпочали рік тому, — коментує заступник технічного директора «Донецьквугілля» Олександр Пугаченко. — Велику допомогу нам надали науковці із Макіївського НДІ. Сьогодні щодня заправляємо метаном з десяток автомашин, здебільшого своїх — шахтних. Звичайно ж, могли б відкрити і більше пунктів метанозаправки, та тільки ще не маємо для цього відповідного обладнання. Плекаємо надію на допомогу всіх зацікавлених сторін...

Ю. ДОЦЕНКО.

Слідами події

Змагаються марафонці

Протягом п'яти днів змагалися марафонці та любителі бігу на маршруті від Києва до Славутича. Мета благодійного надмарафонського пробігу — привернення уваги до чорнобильських проблем, пропагування здорового способу життя, благодійні акції.

На п'яти етапах загальною довжиною 190 кілометрів було багато цікавих зустрічей з мешканцями сіл і міст, нужденним подавали можливу допомогу. Бачачи недитячий смуток у дитячих очах, переможці окремих етапів В.Казанін, О.Рубич, В.Гродзицький охоче віддавали свої призи в маленькі рученята...

Після фінішу в Славутичі учасники пробігу взяли участь у церемонії, присвяченій пам'яті тих, хто загинув, закривши собою людство від оскаженілого атома.

Проведення марафону стало можливе завдяки великій роботі оргкомітету та допомозі спонсорів. Серед них — фірма «Атика-ВЕСТ», торгово-промислова фірма «Сяйво». Добре показали себе кросівки, які безкоштовно надало учасникам ВО «КИСПО». Допомога Міністерства у справах молоді та спорту України теж не була тільки організаційна.

Олександр НІЩУК.

У розпал літа Національний театр опери та балету імені Т. Г. Шевченка показав прем'єру — балет-феєрію «Ніч перед Різдвом». Теплого липневого вечора на сцені падав сніг, мела хурделиця, відбувалися таємничі й незрозумілі речі...

Після прем'єри знавці й просто шанувальники класичного танцю з захопленням констатували, що «народився» ще один чудовий український балет.

Музику написав відомий композитор Євген Станкович. Балетмейстер-постановник — заслужений артист України Віктор Литвинов.

Фото Володимира ФАЛІНА.

Продиктовано в номер

А в «Росії» хліб є

Робочий день головного агронома агрофірми «Азов» Джанкойського району Івана Заїки починається «атакою» на нього комбайнерів: «Чи буде сьогодні солярка?» І це в розпалі жнив, коли хліб пішов не лише на токи, а й з токів на елеватори. До речі, в Джанкойському районі вже всі господарства розпочали продаж зерна державі.

Деякі господарства заздалегідь майже повністю забезпечили себе пальним. Наприклад, колгосп «Росія» та колгосп-агрофірма «Дружба народів» Красногвардійського району ще ранньої весни отримали велику партію нафтопродуктів із Росії. В обмін господарства направили нафтовикам м'ясні та овочеві консерви. Нині постачають їм свіжу овочеву продукцію. Керівники цих колгоспів вважають, що тісні контакти з нафтовиками, бартерні операції допоможуть і зібрати врожай, і вчасно провести сівбу озимини. Таким же чином тут розв'язується проблема із запасними частинами. І якщо через їх нестачу в багатьох колгоспах і радгоспах простоюють десятки тракторів, комбайнів, автомашин, то ця біда землеробів «Росії» і «Дружби народів» обминула. Тут кожен механізм, як то кажуть, у дії і працює на врожай.

Крісло для гостя

А В КИЄВІ — СКРИНЬКА

Відзначаючи першу річницю діяльності Української служби Бі-бі-сі, група її співробітників на чолі з Елізабет Робсон, главою служби, здійснила рекламне турне по містах України. Після їх повернення до Києва відбулася наша розмова з пані Елізабет.

— Ось уже й минув рік роботи вашої радіослужби. До речі, працюють у ній, головне, українські журналісти...

— Так, більшість співробітників ми знайшли тут, в Україні. Їм було нелегко починати — в чужій країні, в нових умовах. Та вони — молодці! За роботу взялися з великим ентузіазмом. І з самого початку у нас усе йшло дуже гладко. Хоча всі ми дуже й дуже нервували. Та вижили! Почали з півгодинної програми мовлення, згодом додали ще й ранкову передачу. Й тепер маємо годину ефіру — о 7-й годині ранку і о 22-й — по Києву. Сподіваємося на розширення ефірного часу в майбутньому.

— Скажіть, будь ласка, які умови прийому на роботу до вашої служби?

— Передусім добре знання української, англійської, російської мов, професіоналізм у журналістиці.

— Яка головна концепція мовлення на Україну?

— Головне — то інформаційна насиченість, оперативність, аналітизм та широкий тематичний спектр — від політики до культури.

— Гадаю, то не остання ваша поїздка?

— Так, у нас є чимало планів щодо подальшої зустрічі із радіослухачами. До речі, оскільки листи до Лондона йдуть довго і це дорого коштує тепер, то недавно ми відкрили в Києві поштову скриньку, на Головпоштамт — 99. З часом відкриємо й в інших містах. Ми займаємося й культурологічною, освітянською діяльністю. Торік було відкрито виставку творів українських художників — спочатку в Києві, а потім експозиція була показана в містах Великобританії. Цього року разом з відділом організації молодих радіожурналістів Бі-бі-сі ми провели семінар для молодих українських колег. Плануємо такі акції проводити й надалі.

— Дякую за розмову.

Інтерв'ю провела Людмила БАРАНЕВИЧ.

Втягуються і з півдня, і з півночі

Як уже повідомлялось у засобах масової інформації, цього тижня на таджицько-афганському кордоні було здійснено атаку на заставу «Саригор», котру охороняли російські прикордонники. Напад вчинили з боку Афганістану бойовики ісламської опозиції, які базуються там, разом з афганськими моджахедами. З російського боку загинули 22 прикордонники і 3 військовослужбовці мотострілецького полку.

Прорив кордону стався 13 липня о 4-ій годині ранку. Більш як 200 порушників, скориставшися з чисельної переваги, досить швидко просунулися до застави попри відчайдушний опір прикордонників, що стали на їхньому шляху. До світанку заставу було оточено. У її бік полетіли гранати, було відкрито автоматний та мінометний вогонь, а трохи пізніше нападники змогли підпалити казарми й інші споруди частини.

Допомога прикордонникам прийшла із запізненням. Таджицькі бойовики-емігранти та афганські моджахеди вже полишали місце бою, переправляючись на афганський берег.

Конфлікт всерйоз стривожив керівництво Таджикистану, котре вважає війну на кордоні головним чинником, що дестабілізує обстановку в усій республіці. Та обставина, що російські прикордонні війська не можуть повністю забезпечити неприступність кордону, породжує занепокоєність уряду. Про це може свідчити рішення керівництва республіки створити національну службу з охорони державних рубежів. Адже досі

Подробиці

таджицькі прикордонні формування відігравали, так би мовити, роль другого ешелону, перебуваючи віддалік кордону.

Судячи з повідомлень з Москви, трагедія на таджицько-афганському кордоні породила занепокоєність і в російських верхах. Міністр оборони Російської Федерації П. Грачов висловлюється за якомога скоріше підсилення розквартированої у Таджикистані 201-ї російської дивізії. Зокрема, за рахунок передачі їй авіаційних і бронетанкових підрозділів. Також обговорюються питання про направлення на кордон додаткових миротворчих російських батальйонів. Якщо ця пропозиція пройде, Росія буде дедалі більше втягнуто в таджицький конфлікт.

Юрій КУШКО.
Душанбе

Вістки з діаспори

Пам'яті жертв 33-го

60-річчю голодомору в Україні буде присвячено зустріч української діаспори, яка відбудеться 22 серпня в Торонто. Ініціатором такої акції виступила Організація українського визвольного фронту (ОУВФ). Вже створено Діловий комітет зустрічі, до якого увійшли представники крайових управ і відділів ОУВФ.

Лікарів очолює президент

Відбулися звітні збори Українського Лікарського товариства Австралії (УЛТА). Президентом цієї організації переобрано доктора Олега Лозинського. За останні три роки УЛТА надало медичну допомогу Україні на суму близько 1 мільйона австралійських доларів.

Шевченківський вечір у Мінську

Асоціація українців Білорусі «Ватра» і культурницько-просвітницьке об'єднання «Заповіт» організували шевченківський вечір у білоруській столиці. На вечорі звучали українські і білоруські пісні у виконанні хору товариства «Заповіт» та кобзаря з України Василя Нечепи. А міністр освіти Білорусі академік В. Гайсьонок виступив із словом про Шевченка.

Коротко

Торгівля несе збитки. Винні — туристи

Уряд Угорщини вніс деякі зміни до нормативних актів, що регулюють роботу митниць. Це сталося після виступу міністра фінансів республіки на одному з засідань парламенту. Він заявив, що державна торгівля несе значні втрати. Причиною цього, на думку міністра, є туристи, що привозять відносно дешеві товари з-за кордону.

Відтак з 1 липня всім, хто відвідує Угорщину вперше у цьому році, дозволяється ввозити в країну товарів на суму 8 тисяч форинтів. Тим, хто збирається до Угорщини вдруге або більше, можна провозити товарів на суму в 300 форинтів. Якщо ці вимоги не дотримуватимуться, на власника накладатиметься відповідне мито. До речі, особливо прискіпливо угорські митники ставляться до осіб, що ввозять алкоголь, сигарети, каву тощо.

Микола ГОРВАТ.

Від Курської дуги

Цими днями виповнюється 50-ліття Курської битви — однієї з найбільших танкових баталій Великої Вітчизняної і другої світової війни загалом.

На знімку воєнної пори: бойові друзі поздоровляють І. Кожедуба з першим збитим «Юнкерсом».

Прагнучи за всяку ціну взяти реванш за поразку на Волзі, фашистське командування виробило стратегічний план операції «Цитадель», яким передбачало могутніми зустрічними ударами великих танкових з'єднань з районів Орла і Харкова оточити радянські війська Центрального і Воронізького фронтів, розгромити їх, а потім стрімко пробитися на північний захід до Москви. Великі надії гітлерівці покладали на масове використання новітньої техніки — танків «Тигр», самохідних штурмових гармат «Фердинанд», літаків-штурмовиків «Хенкель-129», винищувачів «Фокке-Вульф-190А» тощо.

Всього на Курській дузі було зосереджено близько 50 гітлерівських дивізій, в тому числі 16 танкових і механізованих, серед них такі добірні, як «Адольф Гітлер», «Рейх», «Мертва голова», та інші. Фашистське угруповання налічувало майже мільйон солдатів і офіцерів, мало у своєму розпорядженні 2700 танків і самохідних гармат, понад 2 тисячі літаків, багато іншої бойової техніки. І все ж надії гітлерівців не справдилися. Радянські воїни не тільки мужньо захищалися, а й уже після відомого Прохорівського бою, в якому з обох боків брали участь 1200 танків, перейшли до контрнаступу на орловському і білгород-харківському напрямках, розгромили добірні фашистські війська і тим поклали початок визволенню від гітлерівських окупантів усієї Лівобережної України.

Історики вважають, що перемога в Курській битві і вихід радянських військ на береги Дніпра завершили корінний перелом у Великій Вітчизняній війні. Фашистська Німеччина і її сателіти змушені були перейти до глибокої оборони на всіх фронтах другої світової війни, що справило неабиякий вплив на її подальшу ходу.

У Курській битві брали участь тисячі синів України. Саме тут звершив свій перший героїчний подвиг селянський хлопець із Сумщини Іван Кожедуб, збивши в нерівному повітряному бою над селом Завидівкою фашистський «Юнкерс». Потім Іван Никифорович збив ще 61 гітлерівський літак, але той, перший, каже тричі Герой Радянського Союзу, у нього завжди в пам'яті.

Нині учасники історичної Курської битви — ветерани війни з Росії, України, інших республік колишнього СРСР — влаштовують пам'ятні зустрічі, відвідують могили бойових побратимів, спільно пригадують події тієї вогневої давнини.

Володимир ЧЕРКАС.

Точка зору

З історії не викреслити!

Пригадую, як на одній з прес-конференцій Президент України Л. Кравчук на запитання «Як тепер святкуватимемо День Перемоги?» відповів, що це — свято всенародне, його слід відзначати урочисто, по-державному. І ось вийшов Указ Президента «Про всенародне відзначення 50-річчя звільнення України від фашистських загарбників». Безперечно, наш народ з глибоким розумінням і вдячністю сприймає ці урочистості. Адже, напевне, немає на Україні сім'ї, яка б не берегла святу пам'ять про рідних, близьких, які постраждали у ту жорстоку війну.

Були часи, коли з нашої історії вилучали значні події, імена історичних постатей. Наслідки таких «чисток» доводиться виправляти й досі. Так, зокрема, сталося і з історією Великої Вітчизняної війни. Спочатку приміряли її, як мундир, на плечі генералісимуса Сталіна, потім — до Хрущова, а ще пізніше — до Брежнєва... На жаль, і сьогодні ця «історична вакханалія» триває. Скажімо, в клубах, музеях, школах нашого району та й інших регіонів Західної України тепер стали закривати кімнати історії Великої Вітчизняної війни, де розповідалося про односельців-фронтовиків, партизанів, які героїчно билися з гітлерівцями, визволяючи рідну землю. А почитайте нові шкільні підручники з історії України — як же там усе перекручено! Начебто ніякої Вітчизняної війни й не було, а була лише «окупація України». То з боку Гітлера, то з боку Москви.

Ні, наші діти, онуки і правнуки мають знати правду: Україна в жорстоку пору другої світової війни зробила значний внесок у перемогу над фашистською коричневою чумою. Мільйони синів і дочок нашого народу героїчно боролися з гітлерівцями. Лише з нашого Костопільського району, що на Рівненщині, понад 3 тисячі воїнів брали участь в боях з фашистами у складі діючої армії або партизанських загонів. 1566 фронтовиків, партизанів і підпільників загинули у тому жахливому двобої. Їхні імена занесено до Книги бойової слави України — своєрідного реквієму народного подвигу. А скільки ще лишилося безіменних героїв! Ось і недавно членові редколегії обласної Книги пам'яті Іванові Пащуку вдалося встановити, що батько нинішнього Президента України Макар Олексійович Кравчук загинув 25 червня 1944 року в бою з фашистами за визволення білоруського села Гать. Досі вважалося, що він пропав безвісти.

Поки ми, фронтовики, живі, маємо розшукати і гідно увінчати пам'ять всіх захисників Батьківщини, залучивши до цього наших синів і онуків. Це наш святий обов'язок перед бойовими друзями, полеглими воїнами.

Хочу сказати й про т… нині, у нестабільній політ… ній ситуації в нашій і ряді інших областей поспішають зруйнувати пам'ятники воїнам-визволителям, перейменовують вулиці, названі на їх честь. Думаю, більшість людей погодиться зі мною: надто дорогою ціною дісталася нам Перемога у Великій Вітчизняній війні, щоб будь-хто мав право жонглювати іменами і поняттями, невіддільними від народного подвигу. Це ж бо пам'ять про тих, хто віддав своє життя за волю наш… народу. Цього ніколи ніко… з історії не викреслити! І політиканствувати на таких святих символах нечесно, безперспективно.

Розумію, мої думки не всім будуть до вподоби. Але не написати про те, що хвилює, не міг. Бо нестримний плин часу забирає живи… свідків Великої Вітчиз… ної... У нашому районі зал… шилося близько тисячі її учасників і 643 сім'ї полеглих. Хто, коли не ми, ще можемо сказати людям правду? Давайте ж говорити чесно, без політиканської каламуті. Адже історію можна обдурити тимчасово, але вона обов'язково прийде до наступних поколінь такою, якою була насправді.

Отже, урочисто відзначимо 50-річчя визволення України від гітлерівських загарбникі… і 50-річчя Перемоги! Буде… свідомі того, що наш украї… ський народ славними подвигами своїх синів і дочок, ціною великих жертв зробив гідний внесок у перемогу над фашизмом!

Володимир ПОНІЗОВ,
голова Костопільської районної Ради ветеранів війни і праці.
Рівненська область.

Нам пишуть

Відгукніться!

Ці листи—відлуння Великої Вітчизняної війни. Стільки років сплинло, а й досі жевріє надія знайти близьку людину.

«Вельмишановна редакціє! Звертаюся до тебе по пораду й допомогу! Мого старшого брата БАЛИКА Олександра Степановича, 1922 року народження, забрали на примусові роботи до Німеччини. Було це тяжкого 1942 року. Після закінчення війни додому не повернувся. Вже втратили надію, що він живий. І раптом в 50-х роках надійшов від нього лист. Скільки було радості! Він повідомляв, що живе в Бельгії, працює на цинковому заводі. На превеликий жаль, я загубила його адресу. Можливо, через вашу газету мені пощастить знайти брата. З повагою і надією на допомогу БАЛИК МАРІЯ СТЕПАНІВНА. ГОЛОСКОВЕ КРИВООЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ».

«У роки Великої Вітчизняної війни неповнолітнім хлопчиком німецькі окупанти вивезли мене до Німеччини. Пережив усі страхіття в'язня і раба в таборах Пархім, Ченстохау, Гамбург-порт, Ноєгамме, Кальтенкірхен, Любігсорт. На все життя в моїй пам'яті залишилися смугастий одяг, брезентові капці на дерев'яній підошві і номер в'язня: К-54799. І досі сняться сни про той проклятий Богом і людьми час. Так склалося, що тепер мені дуже потрібні свідчення колишніх співтабірників для підтвердження мого перебування в названих таборах. Брати, колишні в'язні, відгукніться! ЗАДОЯННИЙ ВАСИЛЬ МАРКОВИЧ. КИЇВ-24, ВУЛ. БОГОМОЛЬЦЯ, БУД.7/14, КВ. 90».

«Маю велике прохання: допоможіть розшукати сестру, яка пропала безвісти під час другої світової війни. Від німецьких військовополонених я дізнався, що її бачили в Росії в таборі для військовополонених. Думаю, що моя сестра, коли залишилася живою, після війни повернулася на свою батьківщину — Україну. Маю надію, що тепер вона мешкає в Чернівцях, де жила наша сім'я до 1940 року. Якщо комусь-небудь відомо щось про мою рідню, прошу повідомити. Адреса в редакції. Наших батьків звали РУДОЛЬФ і МАРІЯ СЕНДЕКИ. Сестро МАРІЄ СЕНДЕК /1926 року народження/, а також брати АЛЬБЕРТ, АЛЬФРЕД, сестро ХІЛЬДЕГАРТ, відгукніться! Війна роз'єднала нас, але всі ми були б раді зустрітися знову. Я вірю в нашу зустріч. З повагою АЛЬФРЕД СЕНДЕК. НІМЕЧЧИНА».

«Під час війни ми з ТРЕЙТМАНОМ Михайлом Семеновичем були зв'язківцями (радистами, радіотелеграфістами). В 1944 році нас розлучили, перевівши в військові частини. В своєму останньому листі Михайло повідомляв, що фашисти розстріляли його трирічного сина, дружину, батьків, які проживали десь у Вінницькій області. Більше жодної звістки про нього не було. А так хочеться зустрітися. Прошу, Михайле, друже, відгукнися! ЛЕВИЦЬКИЙ СЕМЕН ВАСИЛЬОВИЧ, с. БУДЕЇ КОДИМСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ».

«Шановна редакціє! Допоможіть розшукати бауера Петера АЙФЛЕРА, який під час війни мешкав у місті Ейтвелле на Рейні і допоміг мені врятуватися від смерті. Моя доля склалася так, що я майже всі воєнні роки провів у полоні в Німеччині. Серед німців були й порядні люди. Багато хто брав до себе полонених, підгодовуючи їх. Так і я потрапив до Айфлера. Коли поповзли чутки, що полонених знищуватимуть, він з дружиною переховував мене аж до приходу американців. Коли я повертався на Батьківщину, на спогад подарував мені свою фотокартку. Все життя згадую доброту Петера, але не сподівався, що настане такий час і я зможу відкрито передати Петеру та його дружині слова вдячності й низький уклін. І нехай цей лист буде маленьким внеском до дружби наших народів. Петер називав мене тоді Францем. Буду дуже радий, якщо він або хтось із його діток відгукнуться на мій лист. З повагою ІВАН ЯКОВИЧ УСТИМЕНКО. ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ, КРАМАТОРСЬК, ВУЛ. ЗАЛІЗНИЧНА, БУД. 7, КВ. 16».

«Через багато років після війни мене знайшли колишні мої бауери з Німеччини. В 1990 році я гостювала в них, зустрічалася з багатьма людьми, котрих знала в тяжкі роки ворожого полону. Вони добре ставилися до полонених, допомагали, чим могли. Багато хто хотів би знайти людей, котрі тоді перебували в них, щоб допомагати їм і тепер. МАРІЯ РОЗЕНБЕРГ та ТЕА ТГОЛЕ розшукують двох українок, які в роки війни працювали в їхніх батьків. Місця проживання вони не знають, пам'ять зберегла тільки прізвища. Це НАДЯ КУЛАК та ОЛЕКСАНДРА ГОЛУБНИЧА чи ГОЛУБИЦЬКА. Зрозуміло, що це їхні дівочі прізвища. І все ж, якщо кому-небудь щось відомо про них, повідомте, будь ласка, на адресу: ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ, ОРДЖОНІКІДЗЕ, ВУЛ. ПІДСТЕПНА, 2, САВОСТЯНОВА ОЛЬГА СЕРГІЇВНА».

Ось такі листи. Не можна без хвилювання читати жодного з них. Від усієї душі бажаємо, щоб надії стали дійсністю і відбулися, нарешті, довгождані зустрічі.

Підготувала
Марія Давиденко.

Пам'ять

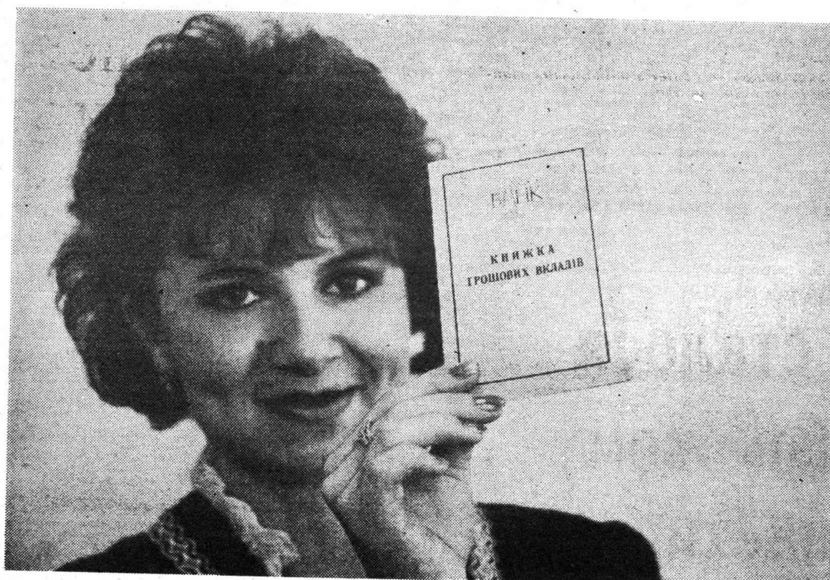
Спасибі вам, ветерани-харків'яни!

У тридцять літ залишилася я вдовою, та ще й з п'ятьма діточками. Тепер мені вже за вісімдесят. Чоловік пропав безвісти на тій проклятій війні. Куди тільки не писала, але й понині не знаю, яка доля його спіткала, де його могила.

Якось у газеті «Известия» було надруковано статтю «Сибіряки Ірини Чижик», у якій розповідалося, що в селі Манченках Харківського району є могила, де 1943 року були поховані три воїни-сибіряки: Волков, Суворов і Ільїних. Багато років доглядала цю могилу місцева жінка Ірина Михайлівна Чижик. Низько їй кланяюсь! У Новосибірську знайшлася рідня Ільїних. Родина Суворова теж відгукнулася. А щодо Волкова... Я звернулася до архіву Міністерства оборони колишнього СРСР, просила уточнити, чи не наш то Волков (Вовк) Андрій Петрович, 1904 року народження, родом з Полтавщини... Одержала відповідь: за Харків полягло багато Волкових... І все.

Але що втішає. Хоч достовірних даних про те, що чоловік мій загинув, немає, і хоч досі не встановлено, хто той Волков, що спить у селі Манченках, до Дня Перемоги та інших ювілейних дат я одержую від місцевої ради ветеранів, яку очолює Олексій Антонович Борисевич, теплі вітання і запрошення приїхати до них на Харківщину. Сподіваюсь, що «Голос України» донесе до харківських ветеранів війни мою щиру подяку. Адже їхні послання для мене — ніби вісточка від полеглого чоловіка. На жаль, лише вони, і більше ніхто, навіть військкомат, який призвав Андрія Петровича на фронт, не згадують нині про мене. Як це добре, що лишилася світла пам'ять у ветеранів-фронтовиків з України. Щира дяка їм і поздоровлення з 50-річчям визволення Харкова від німецько-фашистських окупантів, яке відзначатимуть незабаром.

Євдокія [illegible] ВОЛКОВА.
Омськ.

ШАНОВНІ ДОБРОДІЇ!

Звертаємо Вашу увагу: тільки у нас найвигідніші умови для вкладників, а саме —

230% річних

Мінімальна сума вкладу **50** тис. крб.

Тільки у нас при достроковому одержанні вкладу сплачується прибуток у **50**% річної ставки за фактичний час збереження вкладу. Крім того, кожен наш вкладник має можливість зробити доручення на ім'я іншої особи та заповісти свій вклад.

Український БАНК Відродження

Український банк «Відродження» чекає на Вас, шановні добродії, за адресою: м. Київ, вул. М. Коцюбинського, 7-А (ст. метро «Університет»).

Телефони: 221-30-04, 221-30-90.

Львівське ВО «Полярон»

пропонує нові розробки — малогабаритні, надійні, довговічні вакуумні контактори серій **КМ13, КМ17Р, КТ12Р35**, розраховані на напругу 1140 В і 660 В та струм 160 — 400 А промислової частоти.

Напруга мережі управління: у рудничному виконанні — 36 В постійного струму, у загальнопромисловому виконанні — 110—380 В змінного струму.

Застосування в контакторах вакуумних дугогасильних камер дозволяє використовувати їх на вибухонебезпечних виробництвах.

Звертатись за адресою: 290619, м. Львів, вул. Угорська, 14, ВО «Полярон».
тел.: (0322) 42-70-35
телетайп: 234140 ИЗОТОП
Факс: (044) 224-81-86

Арбітражним судом Донецької області порушено справу № 55/5-21 від 28 квітня 1993 року про банкрутство малого підприємства «Інтерділо» (юридична адреса: 340055, м. Донецьк, вул. 50-річчя СРСР, 146; банківські реквізити: розрахунковий рахунок 468052 у Спецукрсоцбанку м. Донецька, МФО 334657).

Арбітражний суд приймає заяви кредиторів і можливих санаторів упродовж місяця з дня публікації за адресою: 340105, м. Донецьк-105, бульвар Пушкіна, 34.

Макіївський комерційний банк «Шахтекономбанк».

Спільне українсько-російське підприємство «АВТО-КРАН-СЕРВІС» ЛТД здійснює поставку автомобільних кранів КС-2561К1 вантажопідйомністю 6,3 т за ціною заводу-виготовлювача.

Оплата попередня у карбованцях. Поставка протягом 30 календарних днів з моменту надходження платежу.

332440, м. Бердянськ Запорізької обл., головпоштамт, а/с 66, тел. (06153) 3-81-48, факс (06153) 3-22-84.

Фірма пропонує:

верстати для виготовлення сітки «Рабіца»;
зварювальні електроди;
секції огорожі;
сітку металеву («Рабіца» і рифлену);
фільтри;
ворота;
гратки;
сходи;
ємкості;
вироби з металу.

Наша адреса: Київ-5, вул, Горького, 48, тел. 220-14-34, 227-12-98, 223-06-47.

Арбітражним судом Донецької області порушено справу № 54/5-21 від 28 квітня 1993 року про банкрутство малого підприємства «Екобезпека» (юридична адреса: 330114, м. Донецьк-15, вул. Любавіна, 2; банківські реквізити: розрахунковий рахунок 609196 у Спецукрсоцбанку м. Донецька, МФО 334657).

Арбітражний суд приймає заяви кредиторів і можливих санаторів упродовж місяця з дня публікації за адресою: 340105, м. Донецьк-105, бульвар Пушкіна, 34.

Макіївський комерційний банк «Шахтекономбанк».

Орендне підприємство «Гомін» виготовляє і реалізує діжки дерев'яні заливні ємкістю 100 л.

Звертатися: 285040, смт. Богородчани Івано-Франківської обл., вул. Шевченка, 114, тел.: 2-12-64.

Ухвалою Арбітражного суду Запорізької області від 3 березня 1993 року порушено справу про банкрутство Мелітопольського малого підприємства МП ТОВ «Лізинг-Банк» м. Мелітополя, директор В. І. Худик.

Мале підприємство ТОВ «Лізинг-Банк» розташоване за адресою: 332315, м. Мелітополь, вул. К. Маркса, 20, розрахунковий рахунок № 467916 у Мелітопольському відділенні Промбудбанку. Справу № 5—97 розглядає Арбітражний суд Запорізької області. Адреса: 330000, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4.

Майнові вимоги кредиторів подаються до Арбітражного суду у місячний строк з дня опублікування даного оголошення.

Донецька фірма «Термотехніка-І» реалізує за передоплатою котли парові, котельне обладнання, трубопровідну арматуру, фланці, відводи, ємкості 5—50 м³ для освітлених нафтопродуктів, водонапірні башти БА-15; виготовляє прилади контролю полум'я у топках і МЕД, а також інші прилади контролю на базі електроніки.

Тел. 94-70-11, 66-41-33, 634093
Факс 665168

Адреса: 340045, м. Донецьк, вул. Воровського, 10.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОПОНУЄ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ

зварювальний дріт Ø3 мм СВО8ХМ;
розчинонасоси;
технологічну вату «Прима»;
установку для зварювання поліетиленових труб;
електробритви «Харків-41М»;
тамподрукарський верстат;
борошно в/с;
відеодвійки «Функай».

Телефони в Києві: (044) 432-74-29.
Факс: (044) 416-45-98.

«Согласно определению Арбитражного суда Днепропетровской области по делу **Д1-44** возбуждено дело о банкротстве МП коммерческая фирма **«Метеор»** г. Днепродзержинск Днепропетровской области пр. Конституции, д. 17, кв. 15 директор **Куренной А. Г.** р/с 468209 в Днепродзержинском отд. Проминвестбанка».

Релігія

Що сталося в Бізюковому монастирі

Колись на Херсонщині було два великих і багатих монастиря, які у 20-х роках зруйнували комуністи. Один з них, Григоріє-Бізюків, що знаходиться на території нинішнього Бериславського району, начебто почали відбудовувати. Однак діла до кінця не довели — заварили релігійні чвари. Чи так насправді?

В. КАПЛЕНКО.
Херсон.

Наш співбесідник — Віктор Панченко, завідувач відділом у справах релігій обласної держадміністрації:

— Григоріє-Бізюків був колись бастіоном православ'я на півдні імперії. В дожовтневі часи тут налічувалося 400 ченців, монастирю належали 26 тисяч десятин землі, виноградники, цегляні і черепичні заводи. Залишки тодішнього архітектурного комплексу на березі Дніпра нагадують про часи розквіту цієї обителі. Два роки тому нині покійний митрополит Херсонський і Таврійський Леонтій вирішив відродити монастир. Його справу продовжує нинішній єпископ Іларіон. Руїни почали оживати після недавнього переселення сюди послушниць на чолі з інокинею Магдалиною. Енергійна Олександра Мизун (так називають її в миру) з допомогою місцевої влади і спонсорів взялася відбудовувати деякі приміщення, завезла церковні дзвони, предмети культу. Але, на жаль, не обійшлося без сюрпризів. Нещодавно Магдалина заявила, що... не підкоряється керівництву Херсонської єпархії, взагалі Українській Православній церкві, а визнає лише московську. Послушниці, котрі живуть у монастирі, наскільки знаю, без ентузіазму сприйняли такий виклик своєї наставниці. Більше того, вони скаржилися, що про них погано турбується.

— Це вони повідомили, що мати Магдалина, відбуваючи у відрядження до Білокам'яної, кидала їх напризволяще? І коли зголоднілі жінки якось наважилися відчинити келію наставниці, то буцімто побачили приховані продукти харчування, серед яких було вино, червона ікра тощо?

— Як представник влади я виїжджав з єпископом Іларіоном на місце, щоб познайомитися з ситуацією. Але дозвольте утриматися від коментування подібних деталей. Моя справа, як відомо, — не втручатися безпосередньо в церковні конфлікти і не давати їм оцінку з морального боку, а сприяти розв'язанню їх, давати якісь поради чи консультації з точки зору закону. У даному разі керівництво єпархії саме розбереться в обстановці. Звичайно, з промосковськи настроєною черницею воно розпрощалося. Хочеться тільки, щоб відновлювальні роботи у монастирі не припинялися, незважаючи на перешкоди. Однак проблема мислиться ширше. Як бачите, міжконфесійні проблеми заявляють про себе в найнесподіваніших місцях. І не варто скрізь шукати руку Москви. Часом все простіше: давні звички, старі релігійні догми, навіть фанатизм, штовхають людей на крайні заходи. Черниця Магдалина, наскільки поінформований, ніяка не росіянка за походженням, з Івано-Франківська, але свіжий вітер змін у суспільстві, релігійному житті, мабуть, її не торкнувся. Втім, це її справа, якій церкві поклонятися.

— Вікторе Миколайовичу, на свободу совісті ніхто у нашій країні, і в області теж, не посягає. Але ось факт: настоятель однієї з херсонських церков Іоанн Замараєв теж туди — зареєстрував свою громаду як російську православну. Що це — повторення випадку з бунтівною черницею?

— Схоже, що тут інша причина. Про релігійні переконання цього отця, його вибір ієрархів говорити не буду. Кожен сам обирає собі позицію та ідеали. Зазначу лише, що цей священик — людина досить енергійна, відповідальна, працьовита, яка ревно дбає про те, щоб зробити свій храм, говорячи посвітському, наче іграшку. Можливо, зв'язки з Росією допомагають йому розгорнути підприємницьку діяльність і мати кошти на будівельні, господарські роботи. Справи Божі, як кажуть, несповідимі. А може, отець Іоанн в інтересах справи, яку задумав і якій подвижницьки служить, у такий спосіб хоче здобути більшої самостійності від місцевих церковних ієрархів. Але це, повторюю, лише моя особиста думка — не більше.

— З телефонних дзвінків, які постійно лунали під час нашої розмови, легко зрозуміти, що ви — на вістрі подій, а то й конфліктів, у релігійному житті краю.

— Скучати, справді, не доводиться. На Херсонщині нині 170 релігійних громад різних конфесій, і всі вони хочуть голосніше про себе заявити. Наприклад, у селі Золота Балка Нововоронцовського району стався прикрий розкол — одна частина віруючих підтримує Українську автокефальну церкву, інша горнеться до УПЦ — Київського патріархату. А община католиків у Херсоні енергійно відвойовує для влаштування своєї церкви приміщення дитячого кінотеатру імені Павлика Морозова, хоч влада не ставить тут штучних перешкод, а намагається врахувати реальні можливості. Вперше застосовується практика альтернативної служби в армії. Деякі юнаки прагнуть скористатися нею, виходячи з релігійних мотивів. Що ж, як мовиться, на здоров'я. Виникли деякі зовсім незнайомі нашим людям релігійні групи, представники яких вклоняються святим, що мають індійські або англійські імена і клянуть сатану.

Державна адміністрація терпимо ставиться до всіх релігійних громад, керується у своїй діяльності законом, намагається по можливості не допускати розладу. Але таку терпимість, на мою думку, мають проявляти і всі віруючі. Конфронтація у будь-якій сфері не сприятиме розбудові незалежної держави. Повірте, подія на зразок тієї, що мала місце у Бізюковому монастирі, викликає лише розчарування.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

І ОБІЙНЯВ БРАТ БРАТА...

Приземлення «Боїнга-737» з Манчестера в Івано-Франківську працівники товариства Червоного Хреста очікували з великим хвилюванням. Бо цим літаком уперше більш як за 50 років поверта[...] на рідну прикарпатську землю Ми[...] Тимків — фермер з Нової Англії, ур[...]женець села Міжріччя Долинського району на Прикарпатті.

У 1942 році його — вісімнадцятирічного юнака — фашисти забрали до Німеччини. Працював у Дрездені. А коли війна закінчилася, доля закинула його до Англії. Там і прожив своє життя пан Микола. Одружився. Виховував двох дітей. Та всі роки кортіло йому довідатись, як там, в Україні, вдома. Розшукував старшого брата — Федора. Але безуспішно. (Батьки померли раніше). Звернувся до Британського Червоного Хреста, ті, у свою чергу, до Українського Червоного Хреста. Працівники його пошукової служби в Києві доклали чимало зусиль, щоб Микола Тимків дізнався, що в Долинському районі в мальовничому селі Міжріччя мешкають його два молодших брати — Василь та І[...] (Федір, як з'ясувалося, загинув на ві[...] Та коштів на дорогу не знайшлося. Тоді на допомогу старенькому фермеру, який зазнав трьох складних операцій, прийшов Британський Червоний Хрест. Він вирішив відправити з паном Миколою в Україну двох телевізійних журналістів, щоб ті створили телевізійний фільм про Тимківу «одіссею», кошти від продажу якого покрили витрати на подорож.

Тиждень пробув гість з Великобританії у рідному оновленому селі. Заледве його впізнав. Відвідав рідних, колишніх друзів, сусідів. Побував на цвинтаря[...] школі, в селянській спілці... І ч[...] не[...]жен крок цього англійця українськ[...] походження фіксували на відеоплівку журналісти з міста Брістоля Грехен Пірсон та Річард Вяг.

Прощаючись в Івано-Франківському аеропорту з братами та іншими родичами, пан Микола Тимків висловив щиру вдячність консультанту Українського Червоного Хреста нинянці Вірі Кравченко та голові Івано-Франківського обласного комітету Червоного Хреста Валерію Старченку, які допомогли йому віднайти рідних братів у вільній незалежній Україні.

Р. ФАБРИКА,
кор. Укрінформ.

На знімку: Микола Тимків в Івано-Франківському аеропорту.
Фото В. МИГОВИЧА.

Фейлетон

ЗВОЛИТЕ ЦІАНЧИКУ?

Демократія у нас — велике благо: тебе, приміром, посилають.., а ти хочеш — ідеш, хочеш — ні. Так само й у сфері нюхання. Це колись, за часів дешевої ковбаси, мешканцям Рівного з одного боку підсунули «Азот», а з протилежного — цементно-шиферний комбінат, посередині прилаштували м'ясокомбінат, забувши запитати городян, чи до вподоби їм таке сусідство.

Тепер — інша пора: Москва нам не диктує, де, що і в яких дозах нюхати. Тепер ми самі собі господарі. І що хочемо, те нюхаємо. Ось недавно від будівництва карбідного заводу відмовилися з огляду на його далеко не трояндовий дух. Хоча велепахучий карбід — штука вельми дефіцитна і, маючи її, можна було б виміняти хоч які заморські парфуми. Та що вдієш — народ більше не бажає смороду. За сім десятків літ нанюхався вже. І надихався.

Народ, одне слово, хоче озону. І тому він тіпається, як ото кінь у спеку махає головою і хвостом, відганяючи оводів, — коли продовжують неприємно чадіти червоно-пробільшовицькі газетки або коли з парламентської трибуни розбризкується слина такого ж кольору. Тьху на вас, каже народ. А тим часом...

А тим часом на ще досить зелені і не зовсім спаскуднені простори Рівненщини з братньої нам тепер Німеччини прибув вантаж. Ні, ні, цього разу не гуманітарна допомога — просто так собі, скромний презент. Три німецькі фірми вирішили ощасливити рівненське мале підприємство фірми «Поділля». Очевидці кажуть: керівник МП пан Борисов, як побачив дармові ящики та бочки, то спочатку радісно засміявся, а потім розчулився і заплакав. «От люди, — начебто сказав, — самі дають, а у нас обов'язково треба вкрасти...».

І, може, все воно було б гарно і гладко, може, якась там тисяча-друга рівнян, нічого не підозрюючи, тихо «зіграла в ящик», якби від отих імпортних подарунків сильно не запахло. Та так потягло, що вмістом ящиків та бочок, помережаних не нашими написами, зацікавилися спочатку рівненські правоохоронці, а згодом вчені-хіміки з Українського інституту інженерів водного господарства, військові хіміки 13-ої армії, спеціалісти, з об'єднання «Фармація». Принюхалися спеціалісти і зойкнули: «Гвалт! Рятуйте!».

Рятувати є від чого. Серед «подарунків» виявлено добру сотню найменувань сильнодіючих отруйних і вибухових речовин. Наприклад, ціанід натрію (близький родич ціаністого калію). Або фенілізоціанат (речовина, подібна до тієї, що спричинила масове отруєння у Бхопалі (Індія). Чи талій (згадаймо облисіння дітей у Чернівцях). Плюс пікрінова кислота (вибухова речовина), різні сполуки, ртуть і т. д. і т. п. Більшість цих хімічних речовин випущена ще 1958 року, і їхню дію тепер може передбачити хіба що Всевишній. «Товар» — а це і засохлі фарби, і бітум, і всякий інший старий мотлох — не лише не має товарного вигляду, а й будь-яких якісних характеристик. Спритні німецькі підприємці спихнули рівнянам 250 тонн шкідливих речовин.

Справою зайнялися не лише природоохоронці, СБУ, а й, скажімо, відома у світі організація «Грінпіс». Представники останньої побували на Рівненщині, мали можливість на власні очі побачити і власним носом понюхати. Враження одержали сильне. Настільки, що через журнал «Штерн» повідомили громадськість Німеччини. Там, є відомості, проти фірм-«експортерів» порушено кримінальну справу.

Ну, а що у нас? «Багатство» змушені були перевезти на територію спеціальної військової частини і здати під охорону. А паралельно йде розслідування, щоб кінець кінцем можна було відповісти на запитання громадян України: хто? за яку дяку? з якою метою? Справа набрала широкого розголосу, про неї відомо урядовим колам України і Німеччини. Кажуть, вирішується питання про повернення «подарунків» туди, звідки вони прибули. І ще одне вирішується, щоб у майбутньому таке не могло повторитися.

...А то вже, кажуть, у приміських селах з'являються продавці у військовому вбранні. «Ціанчику, — питають, — не зволите? Дуже допомагає проти колорадського жука...».

Сергій МЕЛЬНИЧУК,
Анатолій ПЕТРИЧЕНКО.
Рівне.

Голос України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 789.249.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311134.

1, 5, 6 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».